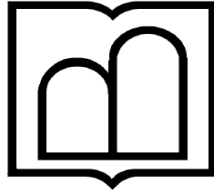

الله الرحمن الرحيم

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی آذربیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه‌ی دکترای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی شاخص DMFT/dmft در کودکان مبتلا به عفونت هلیکوباکتر پیلوری: مطالعه‌ی مورد
شاهدی

استاد راهنما:

دکتر سمیه حکمت‌فر

استاد مشاور:

دکتر تلما ظهیریان مقدم

نگارش:

مهسا احمدیان

دی ماه ۱۴۰۰

کد پایان‌نامه: ۲۰۷

شکر خدا که هرچه طلب کردم از خدا
برمتهای، همت خود کامران شدم

تقدیم به

در این لحظات مبارک حیات خویش که بر
طوق سسطور مروارید کلام آراسته
است، حاصل ماه‌ها تجربه و تحقیق و
پژوهش خود را

به زیباترین آفریده‌های

خالق هستی

به

دورشته‌ی محبت زندگی ام که پرستش را از
ایشان آموختم

به بهترین واژه‌های

سخن

به مادرم که دانایم
از تو پایدار و دستان پر عطوفت تندیس عشق
و سخاوت است

و روح نازنین پدرم که گل
وجودم از او شکفته شانه هایش پر
غرورترین تکیه گاه هستی است

تقدیم به برادر عزیزم که مهربانیش سایه
ساز زندگیم شد

و

تقدیم به خواهر نازنینم که وجود
پاک و بی ریایش کامم را شیرین کرد

و

تقدیم به عزیزانم یاسین

یاسمین و ضحای قشنگم

تقدیر و سپاسگزاری

بدون شک جایگاه و منزلت
استاد، اجل از آن است که در
مقام قدردانی از زحمات بی
شائبه ی او، با زبان قاصر و
دست ناتوان، چیزی بنگاریم.

از استاد گرامیم خانم دکتر
سمیه حکمت فر بسیار سپاس
گذارم چراکه بدون
راهنمایی‌های ایشان انجام این

پایان نامه بسیار مشکل

می نمود.

از خانم دکتر تلما ظهیریان

مقدم به دلیل یاری ها و

راهنمایی های بی چشمداشت

ایشان که بسیاری از سختی ها

را برایم آسان تر نمودند، تقدیر و

تشکر می نمایم.

چکیده

بررسی شاخص DMFT/dmft در کودکان مبتلا به عفونت هلیکوباکتر پیلوری: مطالعه‌ی مورد شاهدی

مقدمه: هلیکوباکتر پیلوری یکی از پاتوژن‌های انسانی است که وجود آن در حفره دهان به دلیل ماهیت میکروآتروفیلی بیوفیلم دندان ثابت شده است. به نظر می‌رسد که وجود هلیکوباکتر پیلوری می‌تواند در پاتوژنز هالیتوز، گلوپیت، استوماتیت آفتی عود کننده و پوسیدگی دندان نقش داشته باشد. با این وجود مطالعات در این زمینه متناقض می‌باشد، بنابراین مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی شاخص DMFT/dmft در کودکان مبتلا به عفونت هلیکوباکتر پیلوری در مقایسه‌ی با کودکان سالم انجام پذیرفت.

مواد و روش کار: در این مطالعه‌ی مورد شاهدی جامعه آماری مورد مطالعه‌ی شامل کودکان مبتلا به عفونت هلیکوباکتر پیلوری و کودکان سالم در شهر اردبیل بودند که به مرکز تحقیقات گوارش استان اردبیل مراجعه نموده بودند؛ که به صورت تصادفی ۵۸ کودک با رده سنی ۵ تا ۲۰ سال در دو گروه هلیکوباکتر پیلوری منفی (۳۹ نفر) و هلیکوباکتر پیلوری مثبت (۱۹ نفر) مورد بررسی قرار گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها شامل مشاهده، معاینه با آینه و سوند جهت تشخیص پوسیدگی‌ها و دندان‌های ازدست‌رفته و دندان‌های ترمیم‌شده برای به دست آوردن شاخص DMFT/dmft بود. جهت کنترل متغیرهای تأثیرگذار، پرسشنامه‌ای در اختیار والدین قرار گرفت که شامل متغیرهای دموگرافیک و نحوه مسواک زدن، استفاده از نخ دندان و خمیر دندان بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری یومن ویتنی و کای دو با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد. سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد ($P < 0/05$).

نتایج: نتایج مطالعه‌ی نشان داد که شرکت‌کنندگان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی از لحاظ جنس، سن، دفعات مسواک زدن در شبانه‌روز، استفاده از خمیردندان فلوراید دار، نخ دندان تفاوت آماری معنادار نداشتند ($P > 0/05$)، اما مدت‌زمان مسواک زدن در شبانه‌روز در دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی متفاوت بود ($P = 0/037$). همچنین نتایج مطالعه‌ی حاضر نشان داد که اختلاف معناداری بین دو گروه از نظر شاخص dmft و DMFT وجود نداشت ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: اختلاف معناداری در رعایت بهداشت دهان و شاخص‌های DMFT/dmft بین دو گروه با نتایج آزمایش مبتلا به هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی وجود ندارد.

کلمات کلیدی: هلیکوباکتر پیلوری، شاخص DMFT، شاخص dmft، پوسیدگی.

فهرست مطالب

عنوان صفحه

چکیده أ

فصل اول: معرفی پژوهش

۱-۱. مقدمه؛ بیان مساله و ضرورت اجرای پژوهش ۱

۲-۱. اهداف پژوهش ۳

۱-۲-۱. هدف کلی ۳

۲-۲-۱. اهداف اختصاصی ۳

۳-۱. اهداف کاربردی ۴

۴-۱. سؤالات پژوهش ۴

۵-۱. تعریف واژه‌ها ۴

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱-۲. مقدمه ۷

۲-۲. مبانی نظری پژوهش ۷

۱-۲-۲. پوسیدگی دندان ۷

۲-۲-۲. علت شناسی پوسیدگی دندان ۷

۱-۲-۲-۲. بزاق ۱۰

۲-۲-۲-۲. کمبود بزاق ۱۱

۳-۲-۲-۲. غلظت بزاق ۱۲

۴-۲-۲-۲. وضعیت اجتماعی اقتصادی ۱۲

۵-۲-۲-۲. خصوصیات آناتومی دندان‌ها ۱۳

- ۱۵ ترتیب دندان‌ها در قوس ۶-۲-۲-۲
- ۱۵ وجود دستگاه‌های ارتودونسی (اپلاینسها) و ترمیم‌های دندان‌ی ۷-۲-۲-۲
- ۱۶ عوامل ارثی ۸-۲-۲-۲
- ۱۶ مصرف کربوهیدرات‌های آسان تخمیر شونده ۹-۲-۲-۲
- ۱۷ فلوراید ۱۰-۲-۲-۲
- ۱۸ هلیکوباکتر پیلوری ۳-۲-۲
- ۲۰ عوامل دموگرافیک و رفتارهای بهداشتی مؤثر بر هلیکو باکتر پیلوری ۴-۲-۲
- ۲۱ تشخیص ۵-۲-۲
- ۲۱ روش تهاجمی (Invasive) ۱-۵-۲-۲
- ۲۶ روش‌های غیرتهاجمی (Non - Invasive) ۲-۵-۲-۲
- ۲۹ هلیکو باکتر پیلوری در حفره‌ی دهان ۶-۲-۲
- ۳۰ هلیکو باکتر پیلوری و شاخص‌های دندانپزشکی ۷-۲-۲
- ۳۴ مروری بر پیشینه تحقیق ۳-۲
- ۳۴ پیشینه پژوهش در ایران ۱-۳-۲
- ۳۶ پیشینه پژوهش در خارج ۲-۳-۲
- ۴۰ جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش ۳-۳-۲

فصل سوم: مواد و روش‌ها

- ۴۳ نوع مطالعه‌ی و روش پژوهش ۱-۳
- ۴۳ جامعه‌ی آماری پژوهش ۲-۳
- ۴۳ معیارهای ورود و خروج به مطالعه‌ی ۳-۳
- ۴۳ حجم نمونه و روش نمونه‌گیری ۴-۳

- ۴۴..... ۵-۳. ابزار و روش گردآوری داده‌ها
- ۴۵ ۶-۳. روایی و پایایی ابزار
- ۴۵ ۷-۳. زمان و مکان پژوهش
- ۴۵ ۸-۳. متغیرهای پژوهش
- ۴۶..... ۹-۳. روش‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها
- ۴۶..... ۱۰-۳. ملاحظات اخلاقی
- ۴۶..... ۱۱-۳. محدودیت‌ها و مشکلات اجرای پژوهش

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

- ۴۸ ۱-۴. مقایسه‌ی عوامل دموگرافیک به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۴۸..... ۱-۱-۴. مقایسه‌ی سن شرکت‌کنندگان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۴۸..... ۲-۱-۴. مقایسه‌ی جنسیت شرکت‌کنندگان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۴۹..... ۲-۴. مقایسه‌ی وضعیت رفتارهای بهداشتی به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۴۹..... ۱-۲-۴. مقایسه‌ی دفعات مسواک زدن در شبانه‌روز به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۴۹..... ۲-۲-۴. مقایسه‌ی مدت‌زمان مسواک زدن در شبانه‌روز به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۵۰.....
- ۵۱..... ۳-۲-۴. مقایسه‌ی استفاده از خمیردندان فلوراید دار به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۵۲..... ۴-۲-۴. مقایسه‌ی استفاده از نخ دندان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
- ۵۳..... ۳-۴. مقایسه‌ی DMFT و dmft به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

- ۵۶ ۱-۵. بحث

۷۰ ۲-۵. نتیجه گیری

۷۰ ۳-۵. محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش

۷۰ ۱-۳-۵. محدودیت‌ها

۷۰ ۲-۳-۵. پیشنهادهای پژوهش

۷۱ منابع

۸۰ پیوست‌ها

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲. مقایسه‌ی مشخصات روش‌های متداول در تشخیص هلیکو باکتر پیلوری	۲۹
جدول ۱-۳. متغیرهای مورد بررسی	۴۵
جدول ۱-۴. مقایسه‌ی توزیع سنی شرکت‌کنندگان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی	۴۸
جدول ۲-۴. مقایسه‌ی جنسیت شرکت‌کنندگان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی	۴۹
جدول ۳-۴. مقایسه‌ی دفعات مسواک زدن در شبانه‌روز به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی	۵۰
جدول ۴-۴. مقایسه‌ی مدت‌زمان مسواک زدن در شبانه‌روز به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی	۵۱
جدول ۵-۴. مقایسه‌ی استفاده از خمیردندان فلوراید دار به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی	۵۲
جدول ۶-۴. مقایسه‌ی استفاده از نخ دندان به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی ...	۵۳
جدول ۷-۴. مقایسه‌ی DMFT و dmft به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی	۵۳

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵۴.....	نمودار ۲-۴. مقایسه‌ی dmft به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی
۵۴.....	نمودار ۳-۴. مقایسه‌ی DMFT به تفکیک دو گروه هلیکوباکتر پیلوری مثبت و منفی

فهرست اختصارات

Abbreviation	Full Name
BOP	Bleeding on probing
BHIB	Brain heart infusion broth
CSA	Campylobacter Selective Agar
DNA	Deoxyribonucleic Acid
DMFT/dmft	Decay-missing-filled teeth index
H.p	Helicobacter pylori
HSP	Heat Shock Proteins
MALT	Mucosal Associated Lymphoid Tissue
OMP	Outer Membrane Protein
PCR	Polimerase Chain Reaction
PPD	Periodontal probing depth
UBT	Ureas breath test
H&E	Hematoxylin&Eosin
BMI	Body Mass Index